

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, педагогіки та філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету

Наталя КОРЖИК

Програма виробничої практики

Галузь знань — 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність — 053 Психологія
Освітньо-професійна програма — Кризова психологія
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Харків – 2024

Програму склала
доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології,
педагогіки та філології
Большакова Анастасія Миколаївна

Мова навчання: українська

Програму затверджено на засіданні кафедри психології, педагогіки та
філології,
Протокол № 1 від «23» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри, д.психол.н., проф.
БОЛЬШАКОВА

Анастасія

Програму затверджено на засіданні ради факультету культурології та
соціальних комунікацій
Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Голова ради факультету

Наталя КОРЖИК

1. Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика компоненти	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	<u>053 Психологія</u> (шифр і назва)		
Загальна кількість годин – 90 Для денної форми навчання: Самостійної роботи здобувача – 90 Для заочної форми навчання: Самостійної роботи здобувача – 90	Освітньо-професійна програма: <u>Кризова психологія</u>	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
	Семестр		
	3-й	3-й	
	Лекції		
	Практичні		
	Семнарські		
	Самостійна робота		
	90	90	
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік 3 сем			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – аудиторних / самостійної роботи -/90
 для заочної форми навчання – аудиторних / самостійної роботи -/90

1. Мета та завдання компоненти

Місце компоненти в освітній програмі.

Проходження виробничої практики є завершальним елементом практичної підготовки висококваліфікованих фахівців з кризової психології освітнього рівня магістр. Вона у контексті сучасних досягнень психологічної науки та практики дозволяє остаточно сформулювати та закріпити загальні та спеціальні компетентності та результати навчання, передбачені ОПП.

Під час проходження практики здобувачі ознайомлюються з особливостями роботи кризового психолога, набувають досвід психологічної діяльності, виробляють уміння та навички, необхідні для вирішення професійних завдань, оволодівають формами і методами діагностичної, корекційно-розвивальної, консультаційної, просвітницької, тренінгової роботи; рефлексують свої особистісні якості і рівень практичної підготовленості до майбутньої професійної діяльності.

Мета проходження виробничої практики – остаточно формування та закріплення загальних та спеціальних компетентностей та результати навчання, передбачених ОПП, отримання здобувачами цілісного фрагменту професійного досвіду, який відповідає усередненій моделі професійної діяльності кризового психолога.

Пререквізити. Теоретичною та практичною базою проходження практики є загальні та професійні компетентності та результати навчання, набуті під час вивчення дисциплін «Психологія кризи», «Методологія наукового дослідження», «Основи нейропсихології травми», «Психологія травматичного стресу», «Перша психологічна допомога та кризове консультування», «Наукові дослідження у психології», «Технології тілесно-орієнтованої терапії в роботі з кризовими станами», «Психологічна робота з наслідками травматичного стресу», «Основи травматерапії», «Арт-терапевтичні технології в травматерапії», «Практикум з кризового консультування та травматерапії» та курсів за вибором.

Постреквізити. Здобутий здобувачами у ході виконання роботи фрагмент професійного досвіду у вигляді загальних та професійних компетентностей, системи знань, умінь, норм і цінностей є теоретичним підґрунтям проходження практики.

Обсяг в кредитах ЄКТС та його розподіл

Кількість кредитів – 3. Загальна кількість годин – 90.

Годин самостійної роботи здобувача:

- денна форма – 90;

- заочна форма – 90.

Статус: обов'язковий.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

<p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p>
<p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p>
<p>ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p>
<p>ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p>
<p>ПР12. Розробляти та реалізовувати програми психологічного супроводу різних категорій населення у кризових умовах життєдіяльності.</p>
<p>ПР13. Розробляти та реалізовувати психопрофілактичні та психокорекційні (індивідуальні та групові) програми засобами культури та мистецтва.</p>
<p>ПР14. Використовувати засоби культури та мистецтва у процесі надання психологічної допомоги у кризових умовах.</p>
<p>ПР15. Планувати, організовувати та проводити масові соціокультурні заходи просвітницького та психопрофілактичного характеру (арт-терапевтичні форуми, фестивалі, майстер-класи).</p>

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>
<p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
<p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
<p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p>
<p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>
<p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
<p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
<p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p>
<p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>
<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p>
<p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p>
<p>СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p>
<p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p>
<p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p>
<p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p>
<p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p>
<p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p>
<p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p>
<p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
<p>СК 11. Здатність аналізувати соціокультурні процеси та явища з точки зору їх впливу на психічне благополуччя людини, зокрема у кризових умовах.</p>

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати та використовувати у практичній діяльності інформацію щодо психологічних особливостей діяльності людини у кризових умовах.

СК 13. Здатність використовувати засоби культури та мистецтва у просвітницькій, психопрофілактичній діяльності та наданні психологічної допомоги різним верствам населення у кризових умовах життя.

По закінченні практики здобувач-практикант складає письмовий звіт про підсумки виробничої практики, який повинен містити короткий опис конкретної роботи, що виконана здобувачем, пропозиції по удосконаленню змісту виробничої практики.

Оцінювання результатів навчання за 100 бальною рейтинговою шкалою

Підсумковий контроль результатів проходження практики здійснюється у формі заліку.

!!!!!! Обов'язковою умовою зарахування проходження практики є подання на кафедру Щоденника практики у роздрукованому вигляді з відповідними підписами та печатаками.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Контроль виконання завдань виробничої практики за матеріалами практики				Залік	Сума
31	32	33	34	20	100
10	20	30	20		

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Зараховано (5)	A (відмінно)
85–89	Зараховано (4)	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Зараховано (3)	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незараховано (2)	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

4. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Обов'язки здобувача-практиканта:

- виконати завдання, передбачені програмою практики;
- дотримуватися правил безпеки життєдіяльності та цивільного захисту на базі практики;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати;
- вести облік виконаної роботи в щоденнику (додаток 1) та своєчасно звітувати про підсумки проходження практики;
- по завершенні практики звітувати викладачу-керівнику та скласти залік.

Структура практики (орієнтовний розподіл часу)*

	Тема (завдання)	
1	Загальне ознайомлення з закономірностями організації діяльності кризового психолога (кризової психологічної служби, центру...) в організаціях (установах). або (у залежності від організаційних умов) Створення моделі кризової психологічної служби (посадової інструкції кризового психолога) в умовній організації (станові)	1 тиждень
2	Проведення соціокультурного заходу просвітницького чи психопрофілактичного характеру у межах проблемної області кризової психології з використанням засобів культури та мистецтва (лекція, семінар тощо)	1 тиждень
3	Проведення групи психологічного відновлення після переживання кризової ситуації	2 тиждень
4	Психологічне консультування клієнта	1-2 тижні
5	Підведення підсумків практики, складання звіту	Останній день практики

*тривалість часу на виконання завдання вказана з урахуванням загальної тривалості тренінгу та процесу консультування, періодичність та тривалість консультацій або тренінгових занять встановлюється відповідно до конкретної ситуації (клієнта).

Виконання практичних завдань

1. Загальне ознайомлення з закономірностями організації діяльності кризового психолога (кризової психологічної служби, центру...) в організаціях (установах).

Вивчення організаційних та методичних засад діяльності кризового психолога (кризової психологічної служби, центру...) в організаціях (установах).

За умов проходження практики на базі де відсутня посада кризового психолога, або не створена кризова психологічна служба: Створення моделі кризової психологічної служби (посадової інструкції кризового психолога) на базі практики або в умовній організації (установі).

Виконання завдання передбачає підготовку матеріалів в друкованому варіанті обсягом 1-2 сторінки (Шрифт Times New Roman, 14 кегль, 1,5 інтервал) за такими пунктами:

- зміст діяльності кризового психолога або кризової служби на базі практики, обсяг - 1-2 речення;
- завдання кризового психолога (або кризової психологічної служби) з урахуванням специфіки змісту діяльності бази практики;

- базовий набір рекомендованих психодіагностичних методик (перелік);
- перелік видів (форм) практичної діяльності кризового психолога (з урахуванням специфіки змісту діяльності бази практики)

Модель оформлюється в друкованому варіанті та подається у матеріалах практики (розміщується у ГуглКласі виробничої практики та подається на кафедру у роздрукованому вигляді).

Модель подається у щоденнику практики у розділі «Матеріали практики».

2. Створення програми соціокультурного заходу просвітницького чи психопрофілактичного характеру у межах проблемної області кризової психології з використанням засобів культури та мистецтва (лекція, семінар тощо)

Програма заходу має бути підпорядкована специфіці змісту діяльності бази практики. Тривалість заходу: до 1,5 години.

Зміст програми має містити такі розділи:

- вид, мета та завдання заходу;
- призначення (для кого розроблено цей захід);
- загальна тривалість;
- стислий зміст заходу.

Програма заходу оформлюється в друкованому варіанті та подається у матеріалах практики (розміщується у ГуглКласі виробничої практики та подається на кафедру у роздрукованому вигляді).

За умов можливості провести захід на певній базі безпосередньо із забезпеченням безпекових умов, здобувач має право провести захід на базі практики та надати відповідний звіт. При проходженні практики у дистанційному форматі захід проводиться дистанційно (у форматі відео-конференції).

Програма заходу та звіт подаються у щоденнику практики у розділі «Матеріали практики».

3. Проведення групи психологічного відновлення після переживання кризової ситуації

Програма проведення групи психологічного відновлення після переживання кризової ситуації може бути або підпорядкована специфіці змісту бази практики (корпоративний тренінг), або ні (на вибір здобувача).

Обсяг програми: 4 заняття по 1 – 1,5 години 2 рази на тиждень.

Зміст програми має містити такі розділи:

- мета та завдання програми;
- призначення (для кого розроблено цей тренінг);
- сеттінг (загальна тривалість, кількість занять з тривалістю кожного заняття);
- зміст занять.

Програма проведення групи оформлюється в друкованому варіанті та подається у матеріалах практики (розміщується у ГуглКласі виробничої практики та подається на кафедру у роздрукованому вигляді).

За умов можливості провести групу психологічного відновлення на певній базі безпосередньо із забезпеченням безпекових умов, здобувач має право провести групу на базі практики та надати відповідний звіт. При проходженні практики у дистанційному форматі група проводиться дистанційно (у форматі відео-конференції).

Зміст програми та звіт подаються у щоденнику практики у розділі «Матеріали практики».

4. Психологічне консультування клієнта*

Завдання передбачає проведення 3-4 послідовних консультацій одного клієнта у кризовій життєвій ситуації (очно або он-лайн).

За результатами кожної консультації оформлюється щоденник психолога, який подається у матеріалах практики (розміщується у ГуглКласі виробничої практики та

подається на кафедру у роздрукованому вигляді). Дані, які можуть допомогти ідентифікувати клієнта, не надаються.

Щоденник психолога подається у щоденнику практики у розділі «Матеріали практики».

* За умов неможливості проведення індивідуального консультування здобувач може виконати такі завдання (на вибір здобувача):

- застосування психологічних практик нормалізації власного психічного стану та збереження психічного благополуччя (саморегуляція, релаксація) – 4 випадки;

- застосування психологічних практик нормалізації психічного стану та подолання гострих негативних психічних станів в оточуючих – 4 випадки.

За результатами оформлюється звіт-рефлексія у вільній формі (3-5 речень по кожному випадку), який подається у матеріалах практики (розміщується у ГуглКласі виробничої практики та подається на кафедру у роздрукованому вигляді).

Звіт подається у щоденнику практики у розділі «Матеріали практики».

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

Здобувач вищої освіти _____

(ПІБ)

Кафедра _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Освітній рівень _____

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____

(ПІБ)

Назва установи – бази практики _____

Керівник від установи – бази практики _____

(прізвище, посада)

Керівник практики від академії _____

(прізвище, посада)

Календарний графік (щоденник) проходження практики

№ з /п	Назви робіт	Кількість тижнів		Примітки
		1	2	

керівник практики від кафедри _____

керівник практики від бази практики

Відгук і оцінка роботи здобувача

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики

від підприємства,

організації, установи _____

МП

МАТЕРІАЛИ ПРАКТИКИ

**Висновок керівника практики від кафедри
про проходження практики**

Дата складання заліку «__» _____ 20__ р.

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ім'я та прізвище)